

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. »GORENJEČ« stane za celo leto samo 4 K. za pol leta 2 K, za četrto leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravištvu.

Nazaj v cerkev!

VI.

Dogodki, ki smo jih popisali v splošnem obsegu v zadnjih dveh člankih z zgornjim naslovom, so kolikor toliko znani že tudi »Gorenječevim« bralcem, vendar smo jih še enkrat poklicali v spomin, da bi zlasti naše kmetsko ljudstvo, ki ga še najhujše drži v svojih krempljih in tišči k tlom rimski klerikalizem, lože razumelo opravičeni odpor in boj vseh poštenih, domoljubnih in rodoljubnih ljudi proti klerikalnim stremljenjem in da bi to ljudstvo izprevidelo, kako neumno in škodljivo je zanje to, da se dá voditi in se še samo slepo bori za svoje najhujše zatiralce, ki so se mu vsilili za vodnike pod sleparskim imenom katoliško-narodne ali krščansko-socijalne stranke. Ta stranka ni niti narodna niti krščanska in niti socijalna, ampak, kakor jo izdajajo njena dejanja, ravno nasprotna temu, kar uči in obeta svojim zaslepljenim pajdašem. Ona je rimsko-klerikalna in taka bode v bistvu tudi ostala, dokler bode imela v nižjih ljudskih slojih zadostno število slepo udanih privrženecv za nasipanje njene nenasitne bisage in za volitve njenih špekulativnih kandidatov.

Čas ozdravlja srčne in telesne rane in tako upamo, da bo počasi ozdravil tudi naš slovenski narod hude klerikalne bolezni. Brez spretnih in požrtvovalnih zdravnikov, to je nositeljev narodno-naprednih idej, pa bi se to seveda nikdar ne zgodilo, ampak bi naš narod kmalu zbolel na smrt vsled klerikalnega zastrupljenja ter se potopil v valovih nemške in laške povodnji.

V zadnjih časih so se začeli klerikalci pri nas kakor tudi drugod posluževati izvanrednih sredstev in pripomočkov, da bi se kot stranka še nadalje obdržali na dosedanem vrhuncu svoje moči in oblasti. kakor smo to že dokazali v dosedanjih člankih in kakor hočemo še premišljevali v naslednjih odstavkih. Vse te klerikalne izvanrednosti pa so slaba znamenja na klerikalnem obzorju in kažejo, da so se začeli stebri rimskega klerikalizma sumljivo majati na vseh krajih in koncih.

To je moral spoznati tudi sedanjí papež Pij X., in to spoznanje mu je rodilo bridko zavest, da je sedanje

propadanje rimskokatoliške cerkve zakrivila edinole njena slaba in nevredna politikujoča duhovščina s svojimi raznovrstnimi hudobijami in pohujševanjem. Da pa bi se take grdobije med katoliškimi duhovniki zatrlé in da bi se duhovniki bolj brigali za cerkvene in verske reči, izdal je sedanji papež ukaz z imenom »Motu proprio«, v katerem je zapovedal vsem katoliškim duhovnikom, katoliškim društvom in družbam, kako imajo živeti, se varovati vsake sovražnosti in psovanja v dotiki z nasprotniki, navaja, kake dolžnosti imajo vsi katoliški časniki in prepoveduje vsem katoliškim duhovnikom in strankam vsako politikovanje in vmešavanje v posvetne zadeve. Konečno pa še strogo zapoveduje v svojem ukazu, da se mora isti natisniti v vseh katoliških listih in razobesiti v vseh katoliških društvih.

Ta najnovejši papežev ukaz, ki je imel namen spoditi politične duhovnike nazaj v cerkev in zakristijo ter s tem zopet pridobiti izgubljeni ugled in moč rimskokatoliške cerkve, je bil izdan splošno za vse krščanske pokrajine, nekatere točke pa se še posebej nanašajo na Italijo, kar je v ukazu izrečno poudarjeno. Ž njim pa se vsem političnim duhovnikom in njihovim špekulativnim pomočnikom, ki jim je donasala njih nekrščanska politika velikanske dobičke in vsakovrstne zemeljske naslade, zadal zelo hud udarec. O joj, kaj bo, ako ne bodo odslej več smeli skubsti in slepariti nevednih ljudi ter se zabavati z njimi na katoliški podlagi!

Posebno kranjskim klerikalcem, ki jim zori leto za letom tako bogata klerikalna žetev, kakor menda nikjer drugje na katoliškem svetu, je postajalo kar slabo, ko jih je začel »Slovenski Narod« pozivljati, da naj priobčijo v svojih listih papežev ukaz in da naj se ravnajo po njem. Za priobčitev papeževega ukaza pa se naši klerikalci iz tehtnih razlogov kar niso mogli odločiti. Kaj njim mar papež, ako veleva kaj takega, kar bi jim bilo v telesno škodo! Glasilo ljubljanskega škofa je sicer prineslo posamezne odlomke, kateri se niso zdeli nevarni voditelju kranjskih klerikalcev, a celega ukaza, kakor je zapovedal papež, nikakor niso hoteli obelodaniti, ker so se bali, da bi potem tudi »naše dobro verno ljudstvo« tako ne obsodilo in zavrnilo »katoliškega delovanja« svojih »prečastitih« voditeljev kakor je to storil s svojim ukazom papež, ki imenuje grdobije nevrednih političnih duhovnikov in njih pomočnikov — smrad iz pekla!

Izlet slovenskega Sokolstva

v Ljubljani v dneh 16., 17. in 18. julija 1904.

Naše priprave.

Ko nam je došel oklic ljubljanskega Sokola, da naj se slovenska sokolska društva snidejo na velikem sestanku v Ljubljani, nismo se zbal velikih priprav in zaprek, ampak računaje na narodno, sokolsko zavest svojega članstva smo se z navdušenjem lotili sokolskega dela. Dasi pri večini članstva nismo našli one opere, katero smo pričakovali, nas to vendar ni storilo malodušne, ampak še vstrajnejše smo se oprijeli zapričetelega dela tako odbor kakor tudi vaditeljski zbor.

Že na letošnjem občnem zboru je pozivljaj načelnik člane k večji marljivosti in rednosti, opozarjal je članen-telovadce, da jim ne bode privoljena udeležba ob tem sestanku v slučaju, da ne bodo pohajali redno v to do-ločenih ur za koračne vaje. Da bi prireditve družih društev ne ovirale telovadce pri vežbanju, sklenil je odbor v IV. seji dne 29. aprila naprositi vsa druga narodna društva v Kranju, da slavnosti do ljubljanske kolikor mogoče omeje. V V. odborovi seji dne 6. maja se je izvolil poseben agitacijski odbor (G. Eržen, M. Fock, E. in J. Sajovic), kateri naj bi poagital med članstvom, da si še nekaterniki omislijo sokolske obleke ter se ude-leže slavnosti.

V svoji VI. seji dne 21. t. m. pa je odbor sklenil:

1.) Da omogočimo v Ljubljani kakor mogoče številen nastop, privoljujemo za sedaj izjemoma udeležbo pri II. sokolskem zletu tudi onim članom, kateri se v četrtek zvečer, t. j. 16. t. m., niso udeležili iz praznih, ničevnih vzrokov vežbanja redovnih vaj, ako se bodo istih od slej redno udeleževali, kar velja tudi vsem drugim. In Vam bodi zadnja beseda! — Omenjali smo poprej sklepa v istem smislu, omenili agitacijski odbor, kateri je neka-terim osebno naznanil dotični sklep in jih pozval, da naj pomnože naše vrste, a vse to brez posebnega vspeha. Bratje, tam, kjer vas kliče dolžnost na delo sokolsko, ni treba pravemu Slovincu verige in različnih škripev, da ga privzdignejo na pot dolžnosti, ni treba prošenj, po-

zivov, vsak pride sam od sebe med nas, vsaj je tam njegovo mesto.

2.) Odhod iz Kranja se določi na soboto 16. ju-lija popoldne s četrtem vlakom. Člani, kateri se hočejo udeležiti v ponedeljek 18. julija izletov na Bled, v Postojino in Trst, se morajo do 10. julija ja-viti tajniku. — Izlet v Trst prirede Čehi s posebnim vlakom, medpotoma izstopijo v Postojini.

3.) Odbor naprosi vse šefe in mojstre, da oproste uslužbenca, kateri bodo v Ljubljani nastopili v sokolski obleki, že v soboto, 16. ju-lija popoldne iz službe, tako da se bodo ob 3. uri popoldne popolnoma pripravljani na odhod.

4.) Odbor preskrbi do konca prihodnjega tedna po-trebna prenočišča v skupnem hotelu. Člani, kateri ne bodo stanovali v skupnem hotelu, morajo na-znaniti svoja prenočišča z natančnim naslovom načelniku. — Ako kdo želi imeti sam svojo sobo, naj to takoj javi tajniku.

5.) Za izključenega je smatrativse člane, kateri se bodo opazili za slavnostnega izpre-voda med gledalci. — Torej pridno k koračnim vajam, da Vam bode dovoljena udeležba pri sprevodu, sicer ...

Marljive so priprave naših telovadcev, posebno tek-movalcev. Imeli smo že dve poskusni tekmovalni telo-vadbi, kateri ste izpali še precej ugodno. Postavili bo-demo v Ljubljani dve tekmovalni vrsti, jedno v višjem in jedno v nižjem oddelku. Pri javni telovadbi pa bode nastopilo 5 vrst po 7 telovadcev. Naj omenimo še po-hvalno par starejših telovadcev, kateri se udeležijo javne telovadbe, naj bi bili drugim v izgled, sploh naj bi se vsi člani ravnali po telovadcih ter se vsaj v jednod-stotnem razmerju proti njim udeleževali priprav. Mar-ljivim telovadcem pa: Le tako naprej! Na zdar!

Udeležba družih Slovanov.

Čehi so dosedaj prijaviili nekaj čez 1500 udelež-nikov-Sokolov. Sploh vlada pri njih veliko večje zani-manje za to slovensko slavnost kakor med Slovenci sa-

PODLISTEK.

Mandžurija.

Mandžurija, sedanje torišče ljutih in bodočih še lju-tejših bojov med Rusi in Japonci, ali, kakor smemo reči, med belo in rumeno pasmo, meri okrog 9390 Mm² in šteje nad 8 milijonov prebivalcev. Pretaka jo mogočni veletok Amur. Ob levem bregu Amurja ležeči del vzela je Rusija v posest že leta 1860. V novejšem času pa je »zasedla« tudi skoro ves ostali del na desnem bregu Amurja in nikakor ni dvoma, da bi ga še kedaj izpustila iz rok. Rusija potrebuje za kulturni in narodnogospo-darski razvoj svojega velikanskega posestva v severnej Aziji proste poti do Tihega morja in ob tem dobrih pri-stanišč. In zaradi tega mora prodirati in prodira neza-držno iz Sibirijske proti jugovzhodu. V tem stremljenju sta se srečali z mlado, čilo Japonsko, in do boja je mo-ralo priti med tekmovalkama, čiju poti — naravnost nasprotni — se strinjata v južnej Mandžuriji in Koreji. Menda bode korejski slabotni vladar kedaj s svojo deželo plačeval račun za prepir med sovražnima sosedama. Vže so pila mandžurska in korejska tla slovansko kri in se je od nje rudečilo veliko morje, in to je bilo seme, iz katerega bode vzknila nova slava in nova moč slovanske Rusije in vsega Slovanstva.

Mandžurija je dobila svoje ime od svojih stanovalcev Mandžu, ki so panoga številnega plemena Tunguzov. Njih prvotna domovina je vzhodna Sibirija. Mandžu ali Mand-žuri so lepe postave, krepki in vitki, hrabri in verni.

Leta 1643. vdrl so v kitajsko cesarstvo in si osvojili velik del istega. Ko so prodrli celo do Pekinga, obesil se je kitajski cesar Vajcong (Whayt-Song) iz rodovine Ming-ov. Ž njim je izumrla zadnja domača vladarska rodovina Kitajcev. Hrabri Mandžuri postavijo na to svo-jega vojskovodjo Tait-Su za kitajskega vladarja. Tako je bila ustanovljena še danes vladajoča kitajska vladarska rodovina Tsing-ov. Še danes so vsi višji dostojanstve-niki kitajskega cesarskega dvora Mandžuri. (Mnogo po-dobnih slučajev vidimo tudi v Evropi.) Ko so prodrli Rusi v severno Mandžurijo, umaknili so se jim Mandžuri do malega in se razkropili po vsem Kitaju, kjer izginjajo polagoma med Kitajci. Tudi iz ostalega, še kitajskega dela Mandžurije se umikajo vedno bolj, da je le-ta postal po svojih stanovalcih skoro popolnoma kitajski. Glavno mesto tega dela je Mukden, ki šteje četrto milijona prebivalcev. Tu se nahaja krasna cesarska palača, v katerej prebiva podkralj kot zastopnik kitajske države. Toda po vsej Mandžuriji stanujoči Kitajci zmenijo se bridko malo za svojega cesarja in njegovega namestnika. Postal so zelo svobodni v svojem političnem in verskem mišljenju. Njihovi duhovni (bonci) nimajo niti z daleka onega upliva, kakor njegovi tovariši na Kitajskem in Japonskem. Tudi v svojih šegah in navadah so se mandžurski Ki-tajci že močno oddaljili od prejšnjih.

Čaj in riž, ki sta poglavitni živili na Kitajskem in Japonskem, nimata tu iste važnosti. Kitajci in Japonci namreč uživajo čaj v najraznovrstnejših oblikah: kot jed in kot pijačo, mrzel in topel — a v Mandžuriji ga ra-bijo le še za pijačo in niti to ne več v tolikej meri kakor

mimi. Ako pogledamo njih dnevnike v rubriko «Vestnik Sokolský», čitamo dannadan o pripravah, in vedno živahneje je klic: Lublaň, Lublaň! — Hrvaških Sokolov pričakujemo okrog čez 100, tudi Poljaki se udeležijo našega izleta. Bode nas torej v Ljubljani čez 2000 Sokolov, pravih Slovanov.

V Kranju, 25. junija.

Uradna obleka odvetnikov. Justično ministrstvo je dovolilo odvetnikom, da smejo nastopiti kot zagovorniki v talarju in baretu vselej, kadar morajo nastopiti v uradni obleki sodniki in državni pravdniki.

Prepovedani shodi na Hrvatskem. Poleg shoda v Varaždinu in Sisku je prepovedan tudi shod za finančno samostojnost Hrvatske v Grubišnem polju. Zaradi tega vlada po Hrvatskem veliko razburjenje.

Iz Macedonije. Sestavljen se je grško-macedonski odbor, ki izjavlja v generalnem proglasu, da prinese pomoč v Macedoniji živečim Grkom in da zanprej ne ostane noben v Macedoniji umorjen Grk nemaščevan. S tem se bo zopet začelo ščuvanje in klanje po Macedoniji. — Iz Bitolja prihajajo poročila o novih bojih med vstasi in vojaštvom. Tak boj je bil v Banjici, ki je trajal več dni. Mrtvih je obležalo 8 vojakov in 11 vstašev. Tudi blizu Smerdiša so turški vojaki naleteli na močno četo vstašev. Boj je trajal celo popoldne. Na bojišču je obležalo 18 vstašev in 30 Turkov, med njimi več častnikov.

Dopisi.

8 Primskovega. Neko blagoslovljeno revše je zalajalo v zadnjem «Lažnjivcu» nad Primskovljani, ker so ovrgli prvo občinsko volitev ter se pritožili tudi proti drugi. Na njihove pritožbe se ni oziralo, pravi uboga sirota, in vendar je volitev ovržena. Kako je to mogoče?! Tudi vzroki zadnje pritožbe so tako tehtni, da smo trdno prepričani, da jim bo višja oblast ugodila. Primskovljani smo ponudili Predoslanom roko v spravo. 6 od nas določenih odbornikov naj nam prepuste, druge naj obdrže sami zase. Če se pomisli, da plača naša podobčina več kot tretjino davka, je bila ta ponudba prav skromna. Z vso upravičenostjo smo pričakovali, da se bodo ozi-

prej. Riž pa vživajo le še kot pijačo, namreč kot vino in žganje. Oboje je, kakor zatrjujejo, prijetna pijača, ki ugaja tudi Rusom. Častniki pijo vino, moštvo pa žganje.

Za ptujca so mandžurski Kitajci dokaj čudne podobe. Obleka je kitajska ali korejska, glava pa je popolnoma ruska. Zavrgli so kito ter nosijo brke in brado prav po rusko, kakor si tudi lase strižejo po rusko. Obleka priprostega ljudstva je prav taka, kakor onega v bližnji Koreji. Iz stare navade ljubijo najbolj belo barvo: bele so hlače, jopič, nogavice in čevlji, kakor tudi dolgo vrhno oblačilo, ki seza do gležnjev doli. Bogatini in veljaki pa nosijo svilena, najraje jasnomodra vrhna oblačila.

Ženske ljubijo obsirna nagubana krila in se spletajo po rusko. Sploh se godi Kitajkam v Mandžuriji mnogo bolj rego njihovim sestram na Kitajskem; mnogo bolj proste so. Podnebje je v Mandžuriji dokaj različno: na severu oestro, na jugu pa ugodno, skoraj vroče. Poleg norih žit in sadnih vrst raste tu tudi čajevec, cimetovec in rabarbara. Po južnih in zahodnih šumah raste hrast, bukva, jesen, pa tudi lorbar, murva in velikanske cedre.

Živalstvo je jednako kitajskemu. Poleg naših domačih živali se nahajajo tam tudi opice, antilope in druge živali toplih krajev in prekrasni metulji.

V jezerih in rekah in v morjih mrgoli vseh vrst rib, vsled česar je po obrežnih mestih živahna trgovina z ribami.

Pod ruskim uplivom je velika industrija, trgovina obrtnost in stavbarstvo močno narastla.

rali na našo skromno željo, osebno, ker se je več pametnih in poštenomislečnih Predoslanov — seveda Blažeta iz Britofa in Gregorca iz Tatine k temu ne prištevamo — ugodno izrazilo o naši zahtevi. Mi smo obračali, predoseljski župnik, tisti dolgočasni Nace, ki je povsod tam, kjer ga ni treba, je pozabil Kristusov nauk: Ljubi svojega bližnjega, ravna joč se raje po katoliškem načelu: Uniči vsacega, kdor ne trobi v tvoj rog, če je še večji poštenjak, obrnil ter vrnil za odbornika človeka, proti kateremu velja ves naš odpor in kojega tu nihče ne mara. Peter Pokorn je edini katoliški mož, je rekel Nace. Tako je in nič drugače! Pred nedavnim časom je bil ta «edini katoliški mož» še velik brezverec, ko pa se je vdružil oženil, zasmrdelo je nekoliko po farski zlahti in ker pričakuje po nekem ljubljanskem kanoniku par krajcarjev dedščine, začutil je kar naenkrat v sebi katoliško prepričanje ter postal veren pristaš katoliško-narodne stranke. Mi ga vam prav iz srca privoščimo, tudi za svojega odbornika ga lahko izvolite, le nam prizanesite z njim. Kakšen «poštenjak v vseh stvareh» je, kakor ga imenuje dopisunec, vprašajte njegove sosedo-mejaše, ki bodo povedali, da ne zna ločiti mojega od tvojega. Če bi imel mož kaj sramu, bi prostovoljno odstopil, videč, da ima vse podobčine proti sebi. No, tega on ne stori nikdar, ravno ker je — katoliški mož in poštenjak v vseh stvareh. Seveda se je ta žegnana posoda obregnila tudi ob našega g. učitelja, in to popolnoma razumljivo, ker si mi ne moremo misliti dopisa iz farovskega peresa, da bi ne odrihal po učiteljstvu, četudi mu dela največjo krivico. G. Luznar se ni, žal, prav nič vtikal v volitev, drugače bi vas bili pri prvi volitvi prav pošteno porazili. Največja nesramnost in surovost, katere je zmožna le kaka klerikalna duševna pokveka, je predbacivati drugim telesne napake. Tako očita nekemu sivolasemu, vsega spoštovanja vrednemu posestniku s Klanca pohabljenost; možu, kateremu dopisnik ni vreden raz čevlje obrisati prahu; možu, ki je vesten in skrben gospodar, ki je vzredil svojo družino v pravem verskem duhu, da je lahko vzgled vsem klerikalcem cele občine. Fej te bodi, klerikalna podivjanost! Primskovljani, vrzite tisto cunj, ki se ji pravi »Domoljub» v peč! To bo najboljši odgovor na vse grde in nesramne napade. Drugi vzrok, zakaj smo se ravno letos vrgli tako živahno v volilni boj, pojasnimo prihodnjic.

Iz šabniške fare. Kakor čujemo, se je nekaterih bahjevnih Svetoduharjev lotil velik strah. Odkod so zvedeli, da jim bo letos toča pobila polje. Oj groza! Kdo se ne boji te strašne uničevalke kmetijskih žuljev, zlasti pa še letos, ko vse kaže obilo pridelka? Toda, odkod so zvedeli to grozno novico? Ni jim tega povedal slavnoznani astronom in vremenski prerok Kregarček iz Loke, temveč prišli so po vse drugem potu na sled tej grozeči nesreči. Vzrok je namreč črni muren ali božji vlek, o katerem se poje:

«Suri muri v luknjici
v lepi črni suknjici.»

Opazili so, da imajo te živalice letos vse luknjice, v katerih prebivajo, obrnjene proti jugu in to baje pomeni nesrečo, ki jih čaka. Tako so jo pogruntali ti modri možje od sv. Duha. Kdor jim noče verjeti, bo pa pozneje videl. Človek bi sodil, da bi morali biti ti možakarji še posebno razsvetljeni, saj imajo v velikem altarju sv. Duha, ki naj bi jih razsvetlil. Nekateri navihanci sicer res trdijo, da jim ga je mačka snedla, ali mi jim tega ne verjamemo. Da je pa med njimi taka nevednost, je najbrže vzrok ta, ker tiče še globoko v klerikalni temi, kar pokažejo zlasti ob času volitev. Če bi jim popje rekli ali vsaj kaka mastna farovška kuharica, da naj volijo farovsko metlo, bi izvemši nekaj vrlih mož gotovo to storili. Agitatorjem-črnosuknježem, ki ob času volitev brusijo okrog njih pete, da zganjajo k volitvi volilce, kakor neumno živino, bi pa dali nauk, naj bi rajše poučevali ljudstvo, da ne bo verovalo v take vraže in babje vere, katerim se mora vsak pameten človek le smejati, kakor pa ljudi plašiti s hudičem in peklom, katerega se sami nič ne boje, če ne volijo klerikalnega pajaca za poslanca.

Pa saj njim ni mari, da se kmet kaj pouči, kajti čimboli zarukan je, tem večja žetev je za njih nikdar polne bisage. Antipopovič.

Iz vodiške fare, dne 22. junija 1904. (Žganjpitje.)
Od vseh strani naše lepe gorenjske pokrajine se čuje obupen klic postenjakov: «Proč s žganjem!» Najbolj upravičen je pa ta klic za našo faro! Tu so dovoljeni in nedovoljeni točaji, ki dan zadnevom pomagajo uničevati naš rod, samo da sebi polnijo žepe. Ne bomo danes imenovali nedovoljenih žganjetočev, temveč hočemo le o kratkem povedati, da se še celo v neki kovačnici ta ostudna pijača nedovoljeno toči. Orožnikom bi prav toplo priporočali, naj takoj preiščejo po naši občini, v kolikih beznicah in prodajalnah se nedovoljeno toči žganje. Opozorjamo tudi politično oblast in županstvo, naj se proti sovražniku in uničevalcu naših nekdanjih treznih in marljivih, sedaj pa popolnoma podivjanih in duševno propalih ljudi, to je nedovoljenim žganjarnam, najstrožje postopa. Koliko družin je v naši občini, katerih gospodar je žganjar in zapravljivec! Pod kuratelo s takimi gospodari! Naši nekdanji tako krepki možakarji vedno bolj padajo, zato je ni čuda, če ima v naši fari klerikalizem toliko privržencev. Ako bi ta naš poziv ne našel odmeva, hočemo prihodnjič imenovati vse nedovoljene žganjarne in tudi povedati vse one, ki zakrivajo, da se sme to točenje izvrševati brez vsega strahu. Tudi politična oblast naj se vendar enkrat pobriga ter zaukaže ostro preiskavo in kaznuje zalotence. — Dosti truda ne bode treba, saj pri nas vsak otrok dobro ve, kje se toči žganje. — Za danes le toliko, prihodnjič vam pojasnimo še neko drugo zadevo. Rodoljubi.

Iz Šoštanja. Končan je boj za gospodarstvo v tržki občini. Izid občinske volitve bil je, kakor smo že brzojavno poročali, za nas ugoden. Zmaga je bila torej naša! Kdor pozna razmere v Šoštanju, ta ve povedati, da sta si stali nasproti stranki, kateri ne odjenjati; vendar pa te razmere ni mogoče presoditi v volilnem boju dne 16. junija 1904, kajti kaj tacega Šoštanj še ni doživel, in trditi smemo, da niti na Kranjskem ali na Dunaju, kjer si stojé tudi odločne stranke nasproti, ni še bilo tacega nasilstva kakor omenjeni dan pri nas. Ako pomislimo, da je nasprotna stranka že skozi pol drugo leto s pomočjo gotovih naklonjenih oseb na tihem delovala na zasiguranju volilnih razredov; če vpoštevamo, da sta davčna uradnika bivši kontrolor Poterc in pristav Ježovnik kot strastna nemčurja imela priliko dati nasprotnikom zanesljivih podatkov; če pomislimo, da je davčni nadzornik Oplustil priskočil na pomoč ter branil predrugačenje davčnih predpisov vsled naših zahtev in prijav ter z vso hitrostjo obdačil nasprotno volilce in preziral naše, in če slednjič vpoštevamo, da so se glasovi kupovali na vse načine, n. pr. da so se darovali v volilni namen blago, konji, obljubili se vozovi ter se podkupovalo z denarjem, pridemo do zaključka, da je čudež, da smo se obvarovali propada, sploh ker se je v zadnjem trenutku našel «Judež Iškarijot» v osebi vedno našega volilca. Kakor je že iz prejšnjih člankov znano, obljubil je župnik Ivan Govedič uničenje našega slovenskega trga. Vedeli smo, kaj zamore ta človek, pa dvomili smo, da bode vsled svoje trditve ostal, tudi Slovenec, toda varali smo se, kajti ta človek je postal strupen, — ker je zastupil Matija Brišnika in ga pripravil do izdajice, vsled česar bi bil skoraj drugi razred izgubljen. Ko je bila volitev III. razreda končana in je bila zmaga naša 105 proti 89 glasov, besneli so nasprotniki ter so porabili polurni odmor za nadaljevanje volitve, da so naskočili Matija Brišnika, kateri je našim možem obljubil volitve se vzdržati, ker noče biti izdajalec, in farski pritisk zmagal je nad pošteno kmetisko dušo. Zasigurali so si tega moža ter ga z župnikom pripeljali s fabriškim vozom na volišče. Stalo si je deset in deset volilcev nasproti; žreb je moral odločiti — in odločil je za nas, akoravno je stal župnik na nasprotni strani, ščitila nas je božja roka, izžrebani so bili trije nasi in eden nasprotnik. Ko je bil zadnji kandidat izžreban, zaoril je nepopisen zmagoslaven klic: sivolasi, možje, žene, fantje, dekleta, da, še celo otroci so jokali od veselja in radosti,

drug je objemal in poljubaval drugega. Navdušenost ni imela ne konca ne kraja. V tej radosti je pozabil vsakdo sovražnika, ki je stal pred hotelom «Austria» in čakal na klic njegove zmage. Poparjeni in blede kakor mrlič so stali nemčurji in se tresli kakor politični cucki, ker so se bali naskoka od naše strani, a naše veselje ni poznalo maščevanja, naša sreča je bila njih zaničevanje in preziranje. Brez posredovanja policije in orožnikov je nastal mir, neka nepopisna tihota, ko so odšle izdajice z drugimi nasprotnimi volilci. In ravno ta tihota je bila tista sodba, pred katero naj nas Bog obvaruje! Izgubljeni duši sta pokopani v pozabljivosti njih obstanka. Da smo svetu pokazali s tem činom, da smo preizobraženi, ni treba objaviti, a vendar smemo upati, da bode tista oblast, katera nas Slovence smatra vedno za tolovaje, uvidela, da nismo mi, katere je treba varovati, da so nasprotniki, katerim je treba varstva za njihova dejstva. Zaključujemo svoje poročilo z željo, da ostane ta volitev našim volilcem v vednem spominu, in da se poprimemo daljnega naporenega dela v čast in slavo slovenskega Šoštanja, nad katerim naj čuva milost vladarja vseh vladarjev!

Novičar.

Na Gorenjskem.

Vabilo na naročbo. Danes smo priložili poštne nakaznice vsem tistim, katerim je potekla naročnina. Doličnike najuljudneje prosimo, da nam čimprej pošljejo naročnino, da se jim redno pošiljanje lista ne pretrga. **Imenovanje.** Premeščen je v Ljubljano profesor v Kranju g. dr. Josip Tomižek na I. državno gimnazijo. — Suplent na ljubljanski realki g. Franc Komatar je imenovan profesorjem na gimnaziji v Kranju.

Peti razred dekliske šole — dovoljen! Kakor znano, deželni odbor radi klerikalne obstrukcije ni mogel privoliti izvanrednega prispevka v pokritje stroškov za razširjenje tukajšnje dekliske šole v šestrazrednico, vsled česar tudi deželni šolski svet ni mogel ugoditi tozadevni prošnji kranjskega krajnega šolskega sveta in občinskega odbora. Ker je bilo zadnjeimenovanima korporacijama mnogo na tem, da se že za prihodnje šolsko leto saj deloma doseže za Kranj tako potrebno razširjanje, a v doglednem času ni upati na deželni izvanredni prispevek, se je uročila nova prošnja, glasom katere bi bilo brez stroškov mogoče otvoriti peti razred na ta način, da bi se začasno združil prvi razred deške in dekliske šole in da bi prosta ženska učna moč poučevala v petem razredu dekliske šole. Takrat smo poročali, kako je Koblar rohnal v «Slovenca» zoper nameravano razširjanje. Obiral je posamezne osebe, zabavljaj na deško šolo, hujskal je stariše zoper združenje prvega razreda in deželnemu šolskemu svetu je vsiljeval svoje dobre nasvete. Bal se je, da bi njemu neljube osebe ne dosegle kakega uspeha. Toda vse intrige so bile zaman in c. kr. deželni šolski svet je na priporočilo c. kr. okrajnega šolskega sveta v seji od dne 23. t. m. privolil, da se v smislu po dane prošnje otvori s prihodnjim šolskim letom peti razred na tukajšnji dekliski šoli. S tem je položen temelj za nadaljno razširjanje. Zato pa stariši in vsi oni, katerim je res kaj na napredku našega mesta, prav iskreno pozdravljajo to važno pridobitev.

Volitev novega cestnega odbora za skladovni okraj Kranj se bo vršila v ponedeljek 27. t. m. v mestni posvetovalnici v Kranju. Od 10.— $\frac{1}{2}$ 11. ure volijo župani in svetovalci kmetijskih občin, od $\frac{1}{2}$ 11.—11. ure kranjski občinski odbor, od 11.— $\frac{1}{2}$ 12. ure veliki posestniki in od $\frac{1}{2}$ 12.—12. ure veliki obrtniki.

«Slovenca» dobiva na občinske stroške Janez Burja, župan na Bohinjski Beli. Ko so se nekateri občani pritožili zoper to klerikalno nesramnost in umazanost, se je ta zadeva pretresala tudi pri občinski seji. Farovžu slepo udani občinski očetje pa so bili seveda vsi takih misli kakor njih višji župan župnik Mrak, namreč takih misli, da naj se Snetov oče še nadalje izobražujejo na občinske stroške v kmetom škodljivi klerikalni politiki. Upamo pa, da bo deželni odbor drugačnega mnenja, ko bode preresetaval občinske račune županstva Ribno ter iz njih črtal izdatke za «Slovenca».

Kako klerikalci skrbé zása. Duhovniki se že od nekdaj trudijo na vse mogoče načine, da spravijo kolikor mogoče dosti svojih ljudi v vse javne nastope in zборе, da se tam potegujejo za klerikalne koristi. Tako se je tam tudi sklenila postava, vsled katere duhovnikom ni treba plačevati občinskih doklad pri nobenem davku in da so njih palače, ki jih jim zida ljudstvo na svoje stroške, popolnoma proste vsakega davka. Kakor pa je znano, imajo župniki in kapelani v vseh občinah, kjer je ljudstvo še tako zabito, da se jim da voditi in komandirati, v vseh zadevah vedno prvo in zadnjo besedo, a da bi plačali kaj za občino, to jim ne diši! Tudi hišni davek bi lože plačevali kakor kmetje ter tako pomagali državi k večjim dohodkom, toda tudi to breme so klerikalci naložili na pleča drugih davkoplačevalcev. Tako klerikalci povsod le zása skrbé, le zása delajo, bedastim kmetom, ki jih volijo za svoje poslance in zastopnike, pa za hrbtom kažejo — fige!

Poročil se je v Lescah g. Gregor Prosen, uslužbenec državne železnice, z gđ. Franc. Lappain iz Lesec.

Potovanje kranjskih kmetovalcev v Švico v proučevanje tamošnjih kmetijskih in socijalnih razmer. C. kr. kmetijska družba priredi, če se ji posreči izposlovati potrebnih podpor, skupno potovanje kranjskih kmetovalcev v Švico. Namen temu poučnemu potovanju bodi, da naši kmetovalci prouče napredno gospodarjenje šviških kmetov, njih organizacijo in njih socijalne razmere ter da se na mestu prepričajo o tem, kaj zmore omikan in strokovno naobrazen kmet. Potovanje utegne trajati 8 do 10 dni; dva dneva odpadeta na potovanje semintja in 6 do 8 dni na bivanje v Švici. Troški za železniško vožnjo bodo znašali okoli 60 kron, drugi troški na dan po 5 do 7 kron. Potovanje se bo vršilo pod strokovnim vodstvom adjunkta deželne kmetijske šole na Grmu, gospoda V. Rohrmanna. Tega potovanja se na svoje stroške sme udeležiti vsakdo, vendar prosi odbor tiste, ki se nameravajo udeležiti, da to sporoče tudi njemu, da bo mogel vse pravočasno preskrbeti, jih ovsem po trebnem obvestiti in jim preskrbeti znižano voznino. Samostojnim kmetovalcem, in sicer kmetskega stanu, ali njihovim odraslim sinovom, ki jim je izdatek za vse potovanje previsok, plača podpisani odbor vse železniške stroške, in se je v to svrhu obrnil s prošnjo do 1. avgusta t. l. na c. kr. kmetijsko družbo. Prednost imajo oni, ki so dovršili kmetijsko šolo. Vsak prosilec naj sporoči, če je večš nemškega jezika. Prehraniti se in prenočevati mora pa vsak ob svojih troških. Morda bo mogoče tudi glede tega doseči velike olajšave, in utegnejo biti tozadevni troški manjši kakor je gori zapisano.

Posvetovanje se vrši, kakor se nam poroča, v nedeljo popoldne, t. j. dne 26. t. m. ob štirih popoldne v hotelu «Nova pošta» zaradi povišanja prispevkov tukajšnje bolniške blagajne. K temu skupnemu posvetovanju se uljudno vabijo vsi mojstri kakor tudi pomočniki mesta Kranja in okolice. Vabitelj Wohlgemuth.

V Kokro je skočil minulo sredo raz kokriški most v Lajhu umobolni Aleš Srebrnjak iz Vogljan. Krojač Janez Nahtigal iz Vogljan, ko ga je ravno peljal v ljubljansko bolnico, je Srebrnjaka nepoškodovanega potegnil iz vode.

Na Bledu se je vršil minulo nedeljo shod industrialcev, katerega se je udeležilo okrog 50 oseb, med temi 14 s Koroškega. Na tem shodu se je sklenilo ustanoviti posebno podružnico gorenjskih industrialcev. Sprejel se je tudi predlog, da bi se zgradilo mnogo postranskih železniških prog k glavni novi železniški cesti in da se napravi električna zveza med Tržičem in Borovljami. Shoda se je udeležil tudi deželni predsednik baron Hein. deželni odbornik Grasselli, okrajni glavar pl. Detela, iz Kranja je bil prisoten veleindustrialec Vinko Majdič, iz Škofje Loke Alojzij Krenner, iz Železnikov Avgust Novak, dalje so bili zastopani veleindustrijalci iz Tržiča, Bele peči, Dovjega, Domžal i. t. d.

Vrtna veselica, katero je priredilo učiteljstvo kranjskega okraja na korist kranjski dijaški kuhinji in učiteljskemu konviktu v nedeljo popoldne na Vavknovem vrtu v Cerkljah, se je obnesla v vsakem oziru prav po-

voljno. Prostorni Vavknov vrt je imel to pot vse drugače lice kakor pa sicer. Vhodu na desno je bil postavljen primerno ozaljšan oder za pevce, pred tem pa so stale pogrnjene mize za poslušalstvo; na levo pa se je šlo v bogat gorski muzej, kamor si prišel zlahka, ker je bila markirana pot po vidnih kazipotih. Vse pevske točke so bile srečno izbrane in dobro nastudirane, zato pa so nudile navzočim tudi prav mnogo užitka. Moski zbor, broječ sicer samo 12 pevcev, od katerih pa je bil vsak izmed njih docela na svojem mestu, je zavzel največ točk. Vse so se pele z najboljšim uspehom. Prednjačili so seveda Foersterjevi «Gorenjci», spremljani s klavirjem (g. I. Sprachmann) in s harmonijem (g. E. Adamič). V dvospevih «Divja rožica», «Na tujih tleh» in «Bistrica» sta se odlikovala gg. A. Rape in K. Mahkota z vzorno izsolanimi glasovoma in s finim prednašanjem. Od gospoda K. Mahkota, ki je nastopil to pot v našem okraju prvič, smemo pač upati, da ne ostane skrit v Velesovem, ampak da nas še večkrat preseneti kot pevec pri kakšni veselici ali koncertu. Nasi dobri znanci gg. Rus-Rape-Lapajne-Kmet so peli dva čvetospeva v občo pohvalo. Očarujoč in nad vse popolen pa je bil slavnoznani Smetanov šestospev iz opere «Prodana nevesta», proizvajan od gospic M. Kratner, A. Petrovčič in St. Zarnik ter od gg. A. Kmet, K. Mahkota in A. Rape. Posebno se je odlikovala s svojim milim sopranom v ulogi Marinke gospica M. Kratnerjeva, za kar ji bodi izrečeno posebno priznanje. Speve s klavirjem je mojstrski spremljal g. Ivan Sprachmann. Neoporečna pa je trditve, da bi bil efekt se dosti zdatnejši, če bi se proizvajala veselica kje v kaki dvorani; zakaj na prostem se poizgubi ob najboljši volji marsikaka finesa. Po končanem pevskem sporedu se je razvila animirana in neprisiljena zabava. K tej sta zdatno pripomogli šaljiva pošta in loterija. Zabavo svoje vrste pa nam je dal tudi že prej omenjeni muzej. Zavedlo bi nas predač, če bi ga hoteli popisati samo površno, zategadelj rečemo le toliko, da se je videlo tu vse, kar nam more dati tak šaljivo-zanimiv muzej. Čujemo, da je bil tudi gmoten uspeh prav zadovoljiv. Za vso to prireditve gre seveda zahvala v prvi vrsti požrtvovalnemu cerkljanskemu učiteljstvu, predvsem pa g. J. Lapajnetu. Iz Kranja je prišlo izredno mnogo gostov. Med drugimi so bili s svojimi rodbinami gg. okr. glavar A. Pirc, dež. poslanec C. Pirc, dr. V. Štempihar, dr. Edv. Šavnik in mnogo druge odlične gospode. Tudi Kamničanov se je precej pripeljalo. Da popolnimo to precej obširno poročilo, pa povejmo še, da se je udeležil te veselice proforski zbor kranjske gimnazije polnoštevilno . . . !?

Na tukajšnji gimnaziji je bila minulo sredo končana matura. Izkušnjo je delalo 16 abiturijenjov. Trije so jo napravili z odliko, devet z dobrim uspehom, dva morata na jesen narediti ponavljalni izpit, dva kandidata (med njima je eden eksternist) pa sta bila reprobirana.

Pri c. kr. davkarijah so od 1. julija 1904 naprej blagajne ure za stranke ob delavnikih od 8. do 12. ure opoldne. Ob nedeljah se sploh ne uraduje. Zadnjega delavnega dne v mesecu popoldne ni blagajničnih ur za stranke.

Iz poljanske doline. C. kr. deželna vlada je dovolila koncesijo za iskanje rude Ignaciju Kalanu, našemu rojaku, ki se je vrnil pred nedolгим časom iz Amerike. Gospod Kalan je trdno uverjen, da je rude pri Toplicah, kjer se je nahajal že rudnik pred tridesetimi in več leti, v toliki množini, da bi se bogato obrestovalo. Iskalec, ki je sam več let delal v bakrenih rudnikih, zatrjuje, da je v Ameriki malokateri rudnik tako bogat bakra ko ravno ta. Poskušnje, ki jih je dozdal napravil, so menda jako zadovoljive. Mi želimo našemu rojaku obilo sreče. Bog daj, da bi se našel vir, ki bi našo dolino v vsakim oziru vsestransko povzdignil in odprl vrata novim dohodkom. Po otvoritvi nove železnice se zopet zmanjša promet po naših cestah. Bog daj srečo njemu, ki se loti res kaj koristnega, in drugim!

Na Dovjem je dne 17. t. m. ponoči neznan lopov ustrelil z revolverjem v sobo ondotne učiteljice gđ. Marije Janša. Krogla je prebila šipo, a ni imela moči leteti dalje.

Škofjeloški občinski svet je imel v sredo 15. t. m. svojo sejo. Zapisnik zadnje seje izza dne 28. maja t. l. se prebere in odobri. Župan določi verifikatorjem zapisnika današnje seje obč. odbornika Leva Lavriča in Andreja Jamnika. I. Prošnja g. Franciška Dolenca v Stari Loki na c. kr. okrajno glavarstvo za podaljšanje najema lova občine Škofja Loka brez licitacije. Po daljši debati obvelja predlog g. svetnika Čarmana, glaseč se, da naj se prepusti g. Dolencu lov na pet let proti letni najemnini 50 K. II. Prošnja g. Dolenca iz Stare Loke, naj se mu prepustijo pokvarjeni «kvadri» iz Kamenitnika za primerno ceno. Prošnji se ne ugotovi, ker bo mesto kamenje samo potrebovalo. III. Prošnja prebivalcev na Studencu za vpeljavo in napravo električne luči pri vodnjaku na Studencu. Po predlogu župana sklene občinski zastop soglasno prošnji ugoditi in skrbeti za napravo 1 električne žarnice blizu vodnjaka na Studencu. IV. predlog župana, da se najeme posojilo 60.000 K. pri mestni hranilnici v Kranju za zgradbo mestne klavnice. Po daljši debati sklene občinski zastop z večino glasov, da se naj najame pri mestni hranilnici v Kranju omenjeno posojilo proti 4 1/2 % obrestovanja in 1 % amortizaciji na leto ter se naroči županstvu vse potrebno v tej zadevi ukreniti. Nato zaključijo župan sejo.

Poljanska posojilnica menda še životari, vsaj firmo se nosi in mnogotere pravde govore o tem, sicer bi bili v zadregi, če je še pri življenju ali ne. Zadnji čas se je zopet pokazalo, kako se uraduje v tem denarnem zavodu. Nek član ali članica je dvignila svoj delež, a kakor se je izkazalo pred sodnijo, ji je bil ta le deloma vknjižen in slavno vodstvo je hotelo biti nezmotljivo in se branilo z vsemi štirimi povrniti pravilno in zahtevano svoto. Sele sodišče jih je izučilo, da so zmotljivi. Ta nauk je pa precej drag, kajti posojilnica mora povrniti tudi vse troške, ki niso ravno majhni. Kdo se bo čudil, da je tako; mi pa prav nič; čudili bi se pa, ko bi bilo drugače.

Našemu prijatelju Urbanu Pintarju smo delali zadnjič krivico, ko smo trdili, da je bil on, oziroma njegova žena dvakrat obsojena radi obrekovanja. Našemu Urbanu je bilo le preveč, da bi moral samo plačevati in se je pritožil ter res bil v Ljubljani oprostjen, kakor smo zvedeli z motivacijo, da za eninisti delikt se more osebo le enkrat obsoditi. Naš znanec Urban je kaj ponosen na to zmago ter nosi razsodbo vedno pri sebi in jo kaže svojim prijateljem in sovražnikom s pristavkom: kaka krivica se godi njemu in njegovi polovici. Res, smili se nam ubogi Urban, ki je na poti proti Loki kot kak večni popotnik.

Nesreči. V nedeljo ponoči je na kranjskem kolidvoru povozil vlak št. 1781, ki vozi iz Ljubljane v Kranj, pri čuvajnici blizu Kranja 19 let starega hlapca Franceta Kerna iz Čirčič pod Kranjem. Odtrgalo mu je na eni roki in nogi prste. Tudi na spodnji čeljusti je dobil težke poškodbe. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico, kjer pa je v ponedeljek popoldne umrl. — V Rovih pri Kamniku sta Janez Rode in Franc Kočar napravljala županu «ofreht». Pri tem sta rabila topiče, katerih eden se ni hotel užgati. Ko sta šla bližje pogledat topič, je v trenutku počil. Oba sta bila po obrazu težko poškodovana.

Iz Kamnika se nam piše: Prvo slovensko pevsko društvo «Lira» priredi pri lepem vremenu korporativen zlet dne 3. julija t. l. v Domžale. Tam se vrši potem koncert z vstopnino, katera je namenjena družbi sv. Cirila in Metoda. Upamo, da se tega zleta udeleži vsa okolica kamniška, sosebno pa pričakujemo Lukovčanov. Odbor.

V Kamniku se snuje društvo za pospeševanje prometa tujcev za Kamnik in okolico.

Ispred porotnega sodišča. Jožef Koren, po domače Ponegovc, 54 let star, iz Predoselj, je dne 10. avgusta pobegnil od oddelka prisiljencev in odnesel seboj obleko, perilo in obutev, v skupni vrednosti 30 K. Obdolženec je bil radi tatvine že osemkrat občutno kaznovan. Ukradel je tudi dne 31. avgusta v Jenkovi hiši na Cegelnici razno obleko, dvoje gnjati, 6 klobas, nekaj sladkorja in britev. Jenko je imel škode K 34.88. Dne 19. avgusta je vzel na Mlaki iz zaklenjene kleti Mariji Rehbergerjevi 8 K, sedem Marije Terezije tolarjev in dve ruti. Obdolženec

se je pa tudi skoro leto dni okoli potepal, beračil in gotovo tudi kradel. Sodišče je Korena, ker je tat iz navade, obsodilo na pet let težke ječe, poostrene z mesečnim postom. — Obravnava, pri kateri je sedel na zatožni klopi Anton Repnik zaradi hudodelstva tatvine, se je preložila, da bodo zdravniški izvedenci preiskali zatoženčne dušni. — Janez Fajfar, po domače Lukov, posestnikov sin v Lajsah, je dne 25. aprila pil v neki gostilni v Lajsah. Kmalu se je začel prepir, pri katerem je bil zidar Jurij Bernik ubit. Fajfar je tajil dejanje, češ, da je Bernik pijan padel in zadel ob skalo in se sam poškodoval. Pa zdravniki so drugače potrdili. Fajfar je bil obsojen na štiri leta težke ječe, poostrene z mesečnim postom. — Alojzij Sušnik iz Srednje vasi v Bohinju, delavec pri gradbi železnice na Bohinjski Beli, dne 18. aprila ni šel na delo, temveč je popival po gostilnah. Z delavcem Janezom Kavčičem, s katerim je skupno stanoval, sta nekaj sporekla zaradi nekega dekleta. Pri tem je Sušnik z roko zamahnil z odprtim nožem proti prsim Janeza Kavčiča, ki se je takoj zgrudil in umrl. Sodišče je obsodilo Sušnika na pet let težke ječe, poostrene z mesečnim postom. — Na zatožni klopi sedita Janez Zupan, po domače Spičakov, čevljarski pomočnik, in Franc Knific, po domače Gondžev, oženjen posestnik, oba iz Leš, prvi obdolžen hudodelstva, drugi pa sokrivde uboja. Dne 10. aprila je prisla Knifčeva žena po svojega moža v neko gostilno v Hudem grabnu ter mu pravila, da jo je njen brat Janez Mokerl doma nekaj podil in jo hotel tepsti. To je vjelo moža, ki je bil že precej vinjen, zato je šel iskat njegovega svaka Mokerla. Na potu je srečal Valentina Špendeta in ga z neko trdo rečjo udaril po glavi tako, da je ves teden čutil glavobol. Kmalu mu pride nasproti svak Mokerl, kateremu je priložil par klofut. Pa že zelo pijani Mokerl je vse potrpežljivo prenesel. Ko ga je Knific le zopet dražil, ga je ta udaril z dežnikom po glavi. In zopet ga je klofnil Knific. Kmalu na to je padel Mokerl, katerega je Zupan zadel z nožem v srce, mrtev na tla, in na tleh ležečega je Knific še nekoliko obrcal z ного. Zupan je priznal dejanje in je bil obsojen na štiri leta težke ječe, poostrene s postom vsakih 14 dni, Knific pa je bil obsojen na tri tedne zapora, poostrenega z dvema postoma vsaki teden, zaradi lahke telesne poškodbe Valentina Špendeta.

Zopet napad na vlak. Med postajama Dovje in Jesenice je nekdo v soboto zvečer streljal na tovorni vlak št. 1778. Tedaj je preiskal čuvaj Peter nel z več delavci progo. Ko so prišli h kilometru 30.8, so zaslišali trikratni žvižg, kar je za napadalce veljalo najbrž kot znamenje. Kmalu na to so zapazili, da je bežal neznan mož proti grmovju. Vjeti ga niso mogli.

V Kamniku je umrl ondotni občinski tajnik g. Alojzij Vremšak v starosti 52 let. N. v m. p.!

V Lescah se vrši jutri popoldne v gostilni «pri Triglavu» občni zbor radi sadne razstave na Gorenjskem.

Na Jesenicah pogršajo ondotnega kajzarja Antona Rekelja. Sodi se, da je skočil v Savo.

Pes je odtrgal Janezu Jamniku pri Pepelnjaku pri Škofji Loki, ker ga je ogrizel, cele kose mesa.

Iskaz posredovalnega odseka slovenskega trgovskega društva «Merkur» v Ljubljani. Išče se: pomočnik manufakturijske stroke za Kranj, 8 pomočnikov mešane za deželo, 2 kontorista za Celje, kontorist za Ljubljano, 2 vajenca za deželo in vajenec za Ljubljano. — Službe išče: 5 pomočnikov manufakturijske, 2 pomočnika specerijske, 4 pomočniki specerijske in železninske, 10 pomočnikov mešane stroke, potnik, 2 vajenca in kontorist.

Križem sveta.

Slovenska agitacija. Iz Šoštanja se nam piše: Pri občinskih volitvah v Šoštanju so se poslužili Slovenci agitacije, katera meji že na naivnost, ker s takimi sredstvi se po našem mnenju ne pridobe zapeljani volilci. Treba je, kakor je dokazano, raznih obljub, kakor n. pr. «zastonj-arovce», voz in konja, suhljad in drva iz goše, petaka i. t. d. Tega pa naši niso poznali, temveč poslužili so se resnih besed kakor dokazuje naslednje pismice gospej Iva ki Senica. «Cenjena rojakinja! V imenu vseh v Šoštanju živčih Kranjcev, Vaših rojakov ter ljubiteljev mile domovine prosim Vas, da vplivate

na moža, znanega domačina Slovenca, da ne voli zoper Vase in svoje rojake. in da ne pritisne Vašemu imenu v Vaši krasni Gorenjski ime, katerega mi spoštovanje do Vas izreči ne dopušta. Spominjajte se Vaših sester, vrlih Kranjc, župana Peternela in drugih Gorenjcev, kateri bi se razjokali nad izdajstvom narodnosti. Trdno prepričan, da uslišite našo prošnjo, bidezim in se priporočam udani Edmund Planinšek l. r.» Zaman je bila prošnja. Mož vrle Gorenjke je zatajil svojo narodnost, požrl je možato obljubo in irkusil je voliti naše sovražnike.

Pozor, gospodinje in vesilje! Premnogo žen in deklic se še dandanes ubija s krpanjem perila, ne da bi mogle opraviti to delo stanovitno in brez hibe, še več žen in deklic pa se trudi z vezenjem, kar jim vzame dosti časa in čim je delo gotovo, jim ne ugaja. In zakaj? Zato, ker dotične žene in dekleta niso vezilje in zatorej nimajo tiste ročnosti, da bi vezale lična dela. Nekaj je pa tudi vezilj, ki vežejo za zaslužek, pa le malo pridobe, ker je vezenje na roke kaj trudapolno in ga ne plačujejo delu primerno. Vzrok temu je pa zanemarjenje te lepe domače in hišne umetnosti. Vsekakor pa se je ta lepa umetnost v poslednjih letih zopet povzdignila, kar je tudi velika delna zasluga znane delniške družbe za šivalne stroje Singer in dr., ker ta tvrdka je napravila stroj, ki ni samo najboljši šivalni stroj, ampak tudi hitri in uspešni pospeševalec vezenja. Ta velika ideja — napraviti šivalni stroj, ki ne šiva samo, ampak tudi krpa in veže — je pripomogla, da so se na polju vezenja dosegli čudoviti uspehi. Dela, za kakršna so prej rabili mesece in leta časa, se izvrše sedaj v nekaj dneh ali urah in ni to delo nikakršno strojno vezenje, ampak ravnotak original kakor vezenje na roke; stroj je le pripomoček za pospeševanje dela. Ta Singer in dr. delniška družba za šivalne stroje ni samo s tem pomagala pospeševati vezenja, ampak tudi s tem, da vsakogar brezplačno uči te lepe umetnosti, saj napravi vsako leto po vsem svetu okoli 45.000 brezplačnih kurzov za vezenje, tako da se lahko računi na 100.000 oseb, ki jih Singer in dr. delniška družba za šivalne stroje, brezplačno uči vezenja po svojih prodajalnicah. Tudi pri nas na Kranjskem ima Singer in dr. delniška družba za šivalne stroje povsod kurze za vezenje in bo prihodnji tak kurz zopet sredi junija v Ljubljani, naj zatorej vsi tisti, ki imajo že kak originalni Singerjev stroj ali ki si ga hočejo nabaviti, pazijo na ime «Original Singer». Pojasnila glede prihodnjega kurza v Ljubljani daje radovoljno vsak čas zaloga v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 4, vse drugo se pa razvidi iz lepakov in oznanil.

Gospodarske stvari.

Gene vina v Istri. Vsled vstavljene italijanske vinske klavzule, t. j. da italijansko vino od 1. januarja ne sme več v Avstrijo, se je pristno vino istrijansko pri kmetih popolnoma razprodalo. Samo veliki posestniki in trgovci imajo še v kletih nekaj vina, katerega pa drže drago. Tudi v večjih mestih kakor v Trstu in posebno Pulju, so velikanstva dela konzumirala mnogo vina bodisi z Istre ali iz Dalmacije. Izpod 40 vinarjev se dobro vino težko dobi in strokovnjaki trdijo, da bode meseca avgusta in septembra t. l. cena vinu do 50 vinarjev. Ravno tako je v Dalmaciji. — K sreči kaže v Istri grozdje jako lepo in obeta bogato trgatve. I. P.

Rusko-japonska vojna.

Dne 14. t. m. so se Rusi umaknili južno od Vafankova, dne 15. t. m. so pa zopet napadli Japonce. Boj je trajal cel dan. Japoncem se je posrečilo obkoliti desno rusko krilo. Bitka je prenehala, ko so se Rusi umaknili proti Vafankovu. Japonci so se po hudem boju polastili kraja Telisu. Rusi imajo velike izgube. Listi poročajo, da je padlo 40 ruskih častnikov in 1963 ruskih vojakov.

«Daily Mail» poroča, da prodirajo Rusi vedno bolj proti jugu in da se že bližajo Fengvančengu, kjer je utaborjen japonski general Kuroki. Dne 20. t. m. so Rusi napadli Japonce pri Hitučengu in jih pobili, da so se morali umakniti. Prodirajoči Rusi so v torek dne 21. t. m., trčili na prvo japonsko armado. Precej močan ruski

voj je napal Japonce tudi pri Heilitien. Japonci so trdovratno branili svoje pozicije, a Rusi so jih naskočili s tako silo, da so se Japonci morali umakniti z velikimi izgubami.

V petrogradskih vojaških krogih z veliko napetostjo pričakujejo nadaljnih vesti z bojišča. Pričakujejo, da se te dni vrši velika bitka Rusov pod osebnim vodstvom Kuropatkinovim z japonskimi četami generala Oka. kateremu je Kuroki poslal na pomoč svojo rezervo. Kuropatkin je ravnal po določilih iz Petrograda, da se je pričel pomikati proti jugu. Pri Kaipinu stoji 30.000 Rusov.

Glasom Reuterjevih poročil se govori, da so Japonci v sdboto napadli Liaojang in ga zavzeli v nedeljo. Potrjeno to še ni in tudi nihče ne verjame, da bi bilo to resnično. Pač pa je verjetno, da so bili v nedeljo Rusi poraženi in sicer oddelek, ki je hitel Stakelburgu na pomoč. Rusi so menda izgubili 1200 mož.

Iz Petrograda se poroča, da se je pri Heičenu vršila bitka, ki je najbolj krvava bitka dosedanje vojske. Rusi so se umaknili v Liaojang. Bitka je trajala dva dni.

Brzobjavka.

Poljane nad Škofjo Loko. Pri nas se snuje „družba treznosti“. Sedež družbi je izbral naš kapelan pri Prodocu zgoraj; posvetovanja bodo pa tudi v Srednji vasi pri Jakovcu, in sicer le zvečer proti polnoči. Pravila priobčimo prihodnjic.

Poslano.

Glede na vest, katera po mestu kroži, da ni bil tamburaški zbor podpisanega društva, temveč oddelek na lok tukajšnje sl. meščanske godbe od graščaka g. Janka Urbančiča na Turnu pri Preddvoru k serenadi prirejeni Nj. c. in kr. Visokosti nadvojvodi gospodu Leopoldu Salvatorju, povabljen, se na tem mestu dotična brzobjavka doslovno objavlja:

«Čitalnica! Tupalca, dne 15. junija 1904.

Uljudno prosim za danes zvečer godbo t a m b u r a š e v, naj se pripelje od 7. do 8. ure. Urbančič — Turn.»

Kranj, dne 25. junija 1904.

Odbor «Slov. bralnega društva v Kranju».

Listnica uredništva.

G. J. Lapajne, učitelj v Cerkljah: Potrjujemo Vam, da nam Vi niste poslali zadnjega dopisa iz Cerkljah.

Dopis iz selške doline sme morali vled pomanjkanja prostora odložiti za prihodnjic.

Tedenski sejem v Kranju dne 20. t. m.

Prignalo se je 154 glav goveje živine, 15 telet, 296 prašičev, — ovac, — koza, — buš, — konj. — 50 kg: pšenice K 8'50, prosa K 7'—, ovsa K 6'50, rži K 7'—, ajde K 9'—, ječmena K 7'—.

Učenca

111—2

sprejme za kovaško obrt od 14—15 let novo otvorena kovačnica Jakob Gabrič, Kranj, Sodarjeva pristava.

Dva spretna krojaška pomočnika

sprejme proti plačilu od kosa

Josip Munih, krojaški mojster

118

Podbrdo ob Rečici

V najem se odda

na KOKRICI (1/2 uro od Kranja)

vila za letovišče, nasproti znane gostilne pri Kmetu, dve sobi, predsoba, kuhinja, vrt z verando in hlev za dva konja, vse meblirano, za 60 kron.

Več se izve pri A. Depoliju v Kranju.

izvrsten okus kave dosežete s priručnjem

Vydrove žitne kave

POKUSITE! Vzorak dragovoljno.
Poštna 6 kg. pošiljka 4 K 50 h franco.

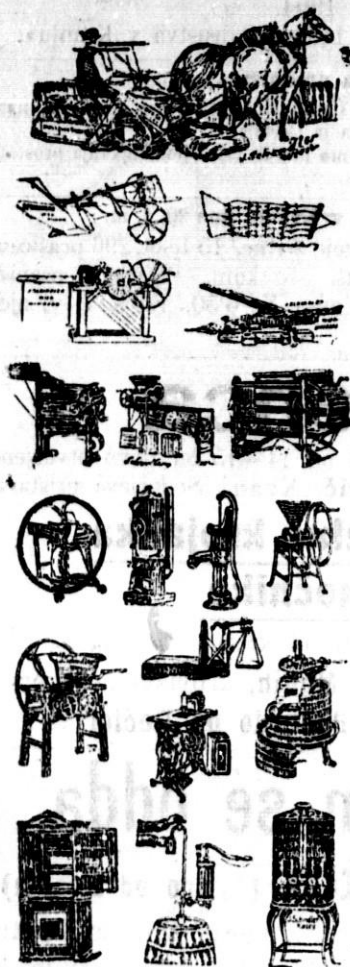
"DOMAČI PRIJATELJ"
vsem odjemalcem zasloni pošiljki mesečnik.

Vydrova Točarna žitne kave Praga-VII.

Večkrat premislano!

Glinaste peči,
štedilnike, banje
za kopeli, kakor tudi hiše, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, lepešne in cene
priporoča prva in največja
lovarna
pečij in glinastih izdelkov
August Drelse
98-5 v Ljubljani.

že veliko let dobro znani
stroji vsake vrste
za poljedelske in obrtne potrebe

poljska orodja,
stiskalnice za seno,
trijerji,
čistilnice za žito,
mlatilnice, vrtli,
luščilnice za koruzo,
mlini za sadje,
mlini za grozdje,
stiskalnice za sadje,
stiskalnice za grozdje,
mlini za golanje,
stroji za rezanje repe,
slamoreznice,
kotli za kuhanje klaje,
sesalke za vino, pipe,
sesalke za vodnjake,
sesalke za gnojico,
škopilnice za gnojico,
vodovodi,
železne cevi,
svinčene cevi,
gumijevе cevi,
konopnene cevi,
priprave za točenje piva,
priprave za sladoled,
omare za led,
mlini za kavo in dišavo,
stroji za delanje klobas,
šivalni stroji,
priprave za petrolej,
železne blagajne,
železno pohištvo,
namizne tehtnice,
stebarske tehtnice,
decimalne tehtnice,
tehtnice za živino,
tehtnice na drog i. t. d.
po zopet izdatno znižanih
cenah, vse pod dolgoletnim
jamstvom, po najugodnejših
plačilnih pogojih tudi na
obroke. Ceniki z več kot
400 slikami brezplačno in

franko! Dopisuje se v slovenskem jeziku. Prekupci in agenti za-
željeni! Piše naj se naravnost: 115-1

Ivan Schindler, Dunaj, III., Erdbergstrasse 12.

Loterijska srečka dne 18. junija t. l.

Gradec: 44 3 85 69 16

Išče se pod jako ugodnimi pogoji več in po-
polnoma zanesljiv

kolportér

ki bi po slovenskih krajih razpečaval brošure,
časopise i. t. d.

Pojasnila daje upravnistvo «Gorenja».

109-2

Vsi kmetovalci

se lahko pre-
pričajo, da je
najboljše sred-
stvo **konje,**
krave, telice,
vole, prašice,
ovce i. t. d.
obdržati
zdrave, močne,
ješče in debele
če se jim pri-
mešuje h krmi

živinski prašek

iz lekarne **Piccoli**, pri Angelju, Ljubljana
Dunajska cesta.

En zavoj 1/4 kilogr. stane 50 vin., 10 zavojev 4 krone. — Zunanja
naročila po povzetju.

Spoštovani gospod Piccoli, lekar v Ljubljani.

Po večletni uporabi pri svoji živini in po velikem povpraše-
vanju od svojih znancev in družih po Vašem živinskem prahu;
prišel sem do prepričanja, da je vaš živinski prah izborno zdravilo,
katero bi se ne smelo v nobenem hlevu pogrešati.

Z odličnim spoštovanjem

And. Kocjančič.

Podgora pri Gorici, 13./VI. 1902.

I. 199-37

Kdor hoče kupiti

ceno in dobro barvo

pravega domačega izdelka, brez vsake zmesi (Schwer-
spatt), kakor se nahaja v nekaterih tovarniških barvah,
naj se blagovoli obrniti na domačo zalogo

J. Wohlgemuth

65-9

v Kranju, glavni trg št. 118.

Skladišče vina

je odprla s 1. febr. 1904

v Kranju

Jstrska Vinarska zadruga

katera posluje že 10 let in si je pridobila
tekem te dobe občno pohvalo ter priznanje
za dobra in pristna svoja vina.

Klet je v hiši Fr. Kuralta.

Kdor želi imeti zdravo in dobro vino, naj pride in
poskusi ter se sam osvedoči o tem.

Cene bodo primerne!

21-21

Novice iz Šoštanja.

Cenjeni volilci! Dragi rojaki!

Štejemo si v dolžnost, da izrečemo tem potom Vam neomahljivim zavednim in neustrašenim volilcem trga Šoštanj iskreno

zahvalo

za izdatno in sijajno pomoč pri občinski volitvi dne 16. junija 1904.

Vašemu nastopu, Vašej odločnosti se imamo zahvaliti mi, zahvaliti se ima celi Spodnji Štajer, da je občina trg Šoštanj ostala v slovenskih rokah, da je bil nemčurski naval tako sijajno odbit.

Prosimo pa pri tej priliki, da ne odjenjate ter da brez odmora nadaljujete pričeto narodno delo ter delujete na to, da se bodo tudi znanprej izjalovile vse nasprotnne spletke in nakane, da se poprimete izdatnega delovanja na gospodarskem in političnem polju in da se združite pod geslom: „Vsi za enega, eden za vse!“

In ko bode dozorelo naše plodonosno narodno delo, zaoril bode klic:

Šoštanj ostane vekomaj slovenski!

Slovenski volilni odbor.

Svoji k svojim!

V trgu Šoštanj so naseljeni naslednji zavedni slovenski trgovci,
obrniki i. t. d., gg.:

J. Vošnjak, tovarna za usnje,
elektrarna i. t. d.

Ana Kern, svečarica.

Anton Kocuvan, trgovec.

Marija Kopušar, trgovka.

Vinko Wokau, trgovec.

Ivan Mak, trgovec.

Josip Lampret, mizarska de-
lavnica s stroji.

H. Volk, lastnica kemične
pralnice.

Fran Rajšter, hotelir in me-
sar.

Miha Cerovšek, oštir in mesar.

Jakob Šrubar, oštir.

Marija Kopušar, oštirica.

Ivan Habjan, oštir in mesar.

Miha Kumar, oštir in zidarski
mojster.

Gostilna pri "Čitainici".

Fran Grebenšek, čevljar.

Fran Švarc (Čepelnik), čevljar

Fran Štor, čevljar.

Vinko Tauzes, čevljar.

Jožef Čebul, čevljar.

Jakob Volk, krojač.

Jožef Berločnik, krojač.

Vinko Srebotnik, krojač.

Ivan Šoln, kovač.

Martin Hlep, kovač.

Jožef Novak, kovač.

Valentin Grašina, ključavn.

Anton Glavač, pek in trgovec.

Florjan Plevčak, pek.

Ivan Ivnik, pleskar in slikar.

Anton Volovšek, mizar.

Josip Ravljen, klobučar.

Ivan Primožič, kolar.

Ivan Florjanc, kolar.

Jakob Šip, lončar.

Marija Koželnik, izdelovate-
ljica umetnih cvetlic, šop-
kov in vencev.

Ana Topolnik, prodaja toba-
ka in kolekov.

Ivan Vidrih, urar in fotogr.

Tadej Špiranec, kamnosek in
cementar.

Jožef Kolak, brivec.

Jakob Olet, žrebljar.

Fran Šarner, pasar in sedlar.

Ivan Hleb, ključar in železo-
tržec.

Martin Slatinšek, mesar in
barantavec s kožami.

Antoniya Mazej, šivilja.

Marija Skoberne, šivilja.

Peter Žerdoner, čevljar.

Fran in Antonija Žager, pek
in oštir.

Ljubljana (Kolizej) **R. LANG** na Marije Terezije cesti

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Popolna oprava za vile. Špeciialteta: Gostilniški stoli.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

Modroci iz žičnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Špeciialteta v nevestinih balaš. Veliki prostori, prtilično in v l. nadstropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, obešalniki, miza, stensko ogledalo.

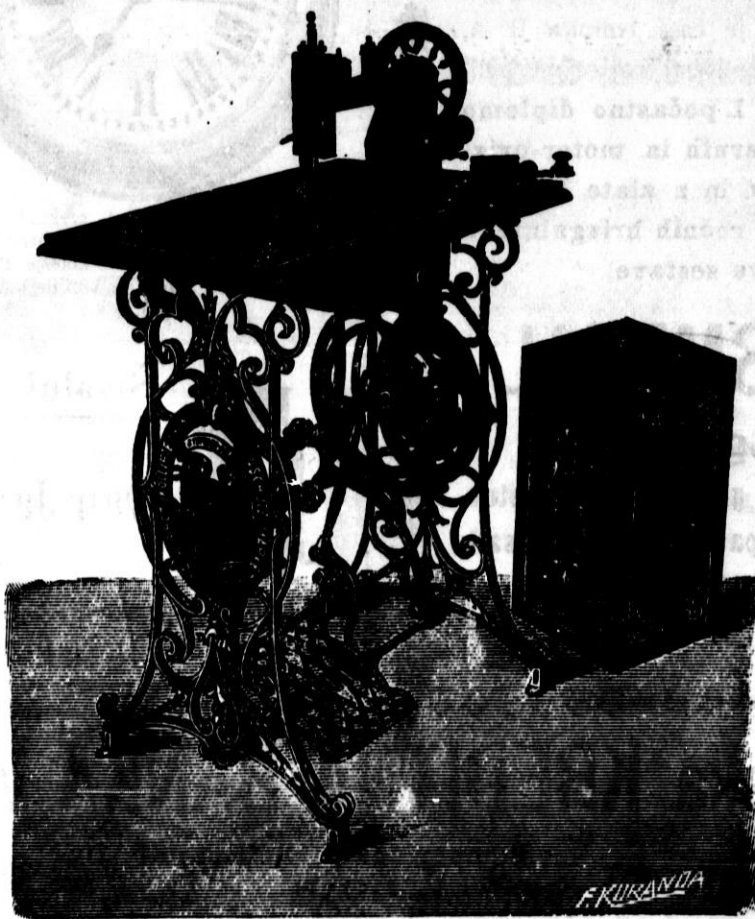
97-4

Naznanilo

s katerim uljudno naznanjam slav. občinstvu, da sem založen v veliki izbiri z raznimi šivalnimi stroji in kolesi. Kolesa prodajam proti plačilu, šivalne stroje pa tudi na obroke.

Nikoli

še niste imeli prilike kupiti šivalnih strojev in koles tako po nizki ceni in tako dobrih in trpežnih kakor jih imate sedaj v moji zalogi v Kranju.

Največja zaloga šivalnih strojev in koles na Gorenjskem.
Od 76 kron naprej se dobi pri meni popolnoma nov in dober šivalni stroj, kolo (bicikelj) pa od 110 kron višje.

Vsem cenjenim kupcem bodem vedno točno in natančno postregel. Z ozirom na to in na nizke cene se nadejam obilnih naročnikov ter se udano priporočam z velespoštovanjem

LOVRENC REBOLJ v KRANJU, glavni trg 189.

Foto-emajl
v barvah

Broške, priveske,
gumbe za zapest-
nice, igle za kra-
vate i. t. d.

Jako lepa in primerna darila.

Izdeluje po vsaki fotografiji

Jv. Jagodic

49—13

fotograf v Kranju

Velik požar

se zamore lahko in naglo pogasiti
SAMO S 13—23

Smekalovimi brizgalnicami

nove sestave, koje od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. V vsakem položaju delujoče, kretanje brizgalnice nepotrebno!

Pri razstavi gasilnega orodja meseca avgusta 1903 v Pragi bila je naša tvornica R. A. Smekal odlikovana z dvema največjimi odlikovanji, in sicer: **S 1. počastno diploma za izboljšanje parnih in motor-brizgalnic ter lestev in z zlato kolajno za prednosti pri ročnih brizgalnicah za nove sestave.**

R. A. SMEKAL

Zagreb

skladišče vseh gasilnih predmetov,
brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk
in gospodarskih strojev.

Sredstvo zoper

muhe

v salonih.

36—12

Komad 10 vin.

Glavna zaloga za Gorenjsko:

F. Dolenz, Kranj.

H. Suttner, urar

v Kranju

priporoča svojo
izborna zalogo

ur,

zlatnine

in

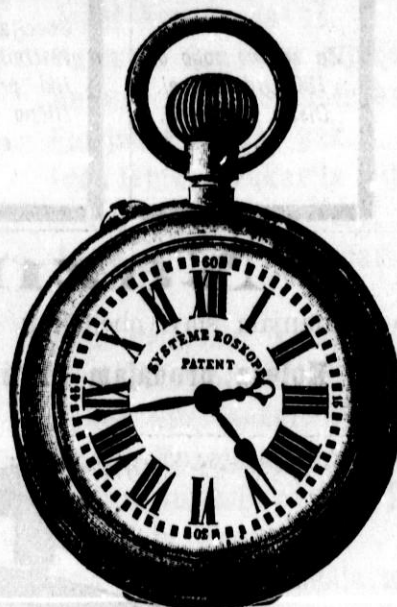
srebrnine

po

najnižjih cenah.

Ceniki zastonj in
poštne prosto.

Razpošilja se na
vse kraje sveta.

Nikelnasta anker-remont. roskopf. želez-
ničarjem dobro poznana, najtrpežnejša
in natančna ura, prav fino kolesje. Pokrov
stanovitno bel gl. 3-75, najfinejša znam-
ka, gl. 6-50 114—1

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga

144—51

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastonj.

Ljubljanska KREDITNA BANKA v Ljubljani

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem,
prioritet, komunalnih obligacij,
srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

**Promese izdaja k vsakemu
žrebanju.**

17—23

**Polnovplačani akcijski
kapital K 1,000.000**

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne
papije in vnovčuje zapale kupone. Daje pred-
ujme na vrednostne papije. Zavaruje srečke
proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje
vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne
knjižice proti ugodnim obrestim.
Vloženi denar obrestuje od dne
vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Sedaj samo 70 gld., zelo znižane vozne cene v Ameriko. Preje 105 gld. Ravno ista vožnja in postrežba kakor preje. 63-12

Iz Ljubljane v Novi York samo 70 gld. s prosto dobro hrano že v Hamburgu

v dežele: Pennsylvanija, Ohio, Illinois, Minnesota, Montana, Kalifornija i. t. d., toliko višje, kolikor je tarifna cena po ameriški železnici, s priznano najboljšimi parniki družbe

Hamburg-Amerika Linie.

Kedor je odločen potovati, in da se mu dober prostor preskrbi, pošlje naj 20 kron are na moj naslov:

FR. SEUNIG, Ljubljana

Dunajska cesta 31.

„Zakaj so Vaši zobje tako beli?“

„Vsak dan rabim **O. Seydlovo higijenično kozmetično ustno vodo**, ki izvrstno vpliva na zobe in je bila s priznanjem odlikovana. Dobite jo lahko v **lekarni pri sv. Trojici v Kranju**.

38-16

System Balke

M. Podkrajšek

frizer

za dame in gospode

Ljubljana, sv. Petra c. 35

42-15
priporoča za gojitev las in za umivanje glave svoj zdravniško priporočeni gor-ko in mrzlo zračni sušilni aparat. Suši brez nadležne vročine. Ne proizvaja skrčenja las. Vpliva dobro na pospeševanje rasti las. Dalje se izvršujejo vaskovrstna dela iz las.

Oddelek za dame s separatnim vhodom.

71-11

Trgovina z železnino in špecerijskim blagom „MERKUR“ Peter Majdič v Kranju.

Priporoča bogato zalogo po nizki ceni, kuhinjsko posodo, mizarsko, ključavničarsko, kovaško, zidarsko, črevljarsko orodje in orodje za poljedelce, kakor pluge, lemeža, železne brane, vile, motike, sekire, železne grablje; nadalje štedilna ognjišča, nagrobne križe, **vodne žage, pile**, kovanje za okna in vrata, žico, žičnike, katanovo lepko, železno in pocinkano ploščevino, karbolinej, **trsje za obiljanje**

Velika izber travnih kos, brusilnih kamnov in srpov, klajnega apna in redilnega praška za živino.

stropov, vlite kotle. Veliko izber slamoreznice, **plaht za vozove**, železnih peči,

Roman-in Portland-cement, traverze, stare, železniške šine

šine za kolesa, podvozi in drugo železo, **sesalke za vodnjake**, cevi in vsakovrstno špecerijsko blago. Zaloga svetilk, **zaloga različnih barv.**

Slav. šolskim vodstvom

se udano priporočam za cenj. naročila šolskih tiskovin

Z odličnim spoštovanjem

Iv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Naročajte si prezanimivo knjigo

**Bahovi huzarji
in Iliri.**

Starina slovenskih pisateljev, J. Trdina nam popi-
suje v tej knjigi osebe in dogodke na Hrvaškem, v oni
za hrvaški narod žalostni dobi za zloglasnega Bahovega
absolutizma, ko so tudi nekateri naši rojaki igrali po-
menljive, pa ne vselej častne vloge. Trdina je znan
izboren stilist, način njegovega pripovedovanja je za-
nimljiv, njegov jezik v resnici naroden, bogat in iz-
brušen.

Kdor si hoče razširiti svoje znanje iz polpreteklosti
hrvaškega in deloma tudi našega naroda ter se ob-
nem prijetno zabavati, naj si naroči to knjigo pri
založniku 10-34

L. Schwentnerju v Ljubljani.

Cena broš. 3 K, po pošti 3 K 20 h.

Kromatična harmonika se prod.

Kje? pove upravnistvo «Gorenjca».

Zobotehnični atelije

54-14

Oton Seydl**pri g. dr. Edv. Globočniku
v Kranju**

ZOBOVJA, tudi ne da bi se odstranile kore-
nine, z ali brez nebne plošče, iz kavčuka
kakor tudi zlata, dalje vravnalnice in
obturatorji se izvršujejo po najnovejših
metodah.

Plombe v zlatu, porcelanu, amalgamu in ce-
mentu kakor tudi vse zobozdravniške opera-
cije izvršuje tu specialist.

**Odprto vsako nedeljo in ponedeljek
od 8. do 6. ure.**

JOSIP WEIBL

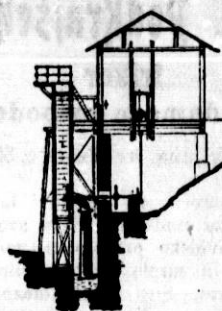
J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajljine mize, ograje na mirodvoru,
obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stólpne
križe, štedilnike i. t. d. 103-4

Specijaliteta: valjični zastori (Rollbalken).

G. Tönnies

104-4

tovarna za stroje, železo in kovino-
livarna v Ljubljani priporoča
kot posebnost žage in vse
stroje za obdelovanje lesa.

Francis-turbine osobito za
žagine naprave zvezane neposredno
z vrtilom. Sesalno-genera-
torski plinski motorji, naj-
cenejša gonilna sila 1 do 3 vin.
za konjsko silo in uro.

Glavna slovenska
hranilnica in posojilnica

registrirana zadruga z nemajeno zavezo

pisarna na Kongresnem trgu št. 14 tik nunske cerkve

***** v Ljubljani *****

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

== obrestuje po 4 1/2 % ==

od dne vložitve do dne vziige brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot golov denar, ne da
bi se obrestovanje pretiralo.

51-13

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5-60. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 K, za pol leta K 1-50. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljalne naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za pettivrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnistvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.